

REDACTIA

Doak Ferenc-utca nr. 2.

ABONAMENTUL

Întru Austro-Ungaria:

un an	20 cor.
1/2 an	10 "
1/4 an	5 "
o luna	2 "

Întru România și străinătate pe an 40 franci.

Abonamentele se plătesc în avans și se înregistrează.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Doak Ferenc-utca nr. 2.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b de fiecare publicație.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 509

Scrisori nefrancoate nu se primesc

Rugăm pe abonenții noștri să nevoiască a plăti prețul abonamentului pe 1904 chiar de p'acum, astfel să nu fie îngrămădeală anul nou și să sufere apoi regulata espediere a ziarului.

Dela 1 Ianuarie v. 1904 începem adică cu desevirșire altă, nouă regulă, în privința administrației ziarului, regulă care ne preste să trimitem ziarul și celor cari n'au plătit înainte prețul abonamentului.

Atragem deci de p'acum luarea aminte a abonenților și prietilor noștri, și-i rugăm ca în interesul regulatei espedieri să grăbească și să trimită cât mai lute prețul abonamentului.

Administrația.

Politica Sașilor.

Care va să zică frica de Români ar fi mânat pe Sași în tabăra guvernamentală!... Cel puțin așa scrie un fruntaș sas în marele ziar «National Zeitung» din Berlin.

Noi credem însă că frica de guvernul împins pe Sași în brațele contelui Tisza. Și bine să fim înțeleși; nu-i scuzăm pe Sași că s'au făcut guvernamentali. Treaba lor ce politică fac, cu cine merg și pe cine combat. Noi în viața n'avem să ne amestecăm, după cum cu hotărâre am respinge și noi când ni-ar dăscăli ei că de ce facem politica asta și nu alta?!

Tocmai fiindcă însuși autorul articolului din «N. Zeitung» recunoaște Sașii trăiesc în pace, pe același tenor, cu Români, am fi fost în drept să ne așteptăm la o mai prietenească tratare în marele ziar german. Și anume: să nu se pună chestia ca și când Sașii

de frica Românilor s'au dat cu Ungurii, ci să se scrie sincer, că fruntașii sași au obosit în lupta contra puterii guvernului maghiar.

Și încă ceva: să se recunoască marele adevăr că Români o singură clipă n'au primejduit și nu primejduesc cultura germană. Dincontră: o primesc bucuros. Cel mai de frunte Români au cultură germană. Și dacă asta li-e ținta principală a Sașilor: să fie niște modești reprezentanți ai marelui cultur germane, vine ciudat să se arunce în brațele Ungurilor cari toți duc lupta înverșunată în contra indeosebi a culturii germane, și să fim înfățișați ca primejdie noi, cari primim această cultură și cari poate că am avea chiar să obiectonăm (nu Sașilor dar fraților noștri!) pentru cucerirea ce o face în unele părți cultura germană pe socoteala celei românești.

Tot așa de puțin scuzabile sunt motivele politice. Cum adică: Sașii s'au dat cu Tisza pentru-ca el să mențină în Ardeal censul actual, nedrept pentru Români și favorabil Sașilor?... Dar însuși Ungurii ardeleni știu că această lege învechită nu se mai poate susține și chiar Ugron stăruie pentru schimbarea ei și reforma nici nu se va putea face fără a se egaliza censul și fără a se aronda cercurile electorale mai omenește și mai echitabil.

Ori vor Sașii o stare de lucruri în care ei să fie ținuți d'asupra, domni și stăpâni, cu legi făcute de — Unguri? Și cred că guvernul unguresc va face asemenea legi ori că le face cu gând să-l favorizeze pe ei ear nu să lovească — pe nedrept — în noi? Și că nu-i va lua la rînd pe ei, după ce ne va fi stricat nouă?

Și ce puțin serioase sunt celelalte motive!... Cum adică: au observat fruntașii sași că guvernele ungurești au tot mai puțină încredere în Sași... deci, haid, s'au aruncat în brațele acestor guverne! Ori se tem că vom ajunge

noi la putere și atunci o să-i cruțăm chiar mai puțin de cât îi cruță azi guvernele maghiare?!

Ori cred că dându-se cu guvernul, acesta va putea opri ca Români să cucerească teren pe teritoriul unde însuși autorul articolului scrie că Sașii sunt numai — ic virit între noi?! Va putea guvernul unguresc să-l oprească pe Români a se spori mai tare de cât Sașii? Va putea să le închidă orașele (ca înainte de 1848) și să nu îmbrățișeze meseriile și comerțul?

Nu. Forța asta de expansiune cu nimic nu se poate nimici.

Ear interesul Sașilor nu poate să fie a pune stavilă întăririi elementului românesc, care de veacuri trăiește pacific alături cu Sașii, ci să se gândească mai presus de toate la un lucru: dacă șovinismul maghiar ar frânge acest element, i-ar veni rîndul celui săsesc, a cărui învingere ar fi atunci o jucărie pentru șoviniști.

Tot așa și cu alianța naționalităților: ea nu este o utopie, ea nu poate avea de scop slăbirea patriei comune, ci numai să opună rezistențe sistemelor de guvernament șoviniste, curentului nefericit care socotește că țeara asta numai așa poate fi tare, dacă toți vom fi de pănura lui Ugron Gábor.

Eată de ce socotim că articolul fruntașului sas pe lângă că n'a servit publicului mare german cu informațiuni exacte și sincere, dar n'a făcut, peste tot, nici un serviciu Sașilor. Liberi sunt fruntașii Sași să facă politica ce le convine, să se provoace la popor, zicând că acesta i-a îndemnat să între în partidul liberal. Să ne ia însă pe noi drept — ciuhă, să alarmeze Germania cu »pericolul valah,« să ne dea voie însă a nu trece cu vederea, ci să protestăm.

Astfel nu fac serviciu decât politicii șoviniste. Ear noi așa credeam: Sașii n'au intrat în tabăra lui Tisza pentru-că acesta s'ar fi declarat șovinist de

tagma kossuthiștilor ori a apponyștilor, ci tocmai pentru-că a luat asupra-și misiunea să înfrâne curentul bolnav șovinist, curent care e aproape să primejduiască chiar constituția maghiară, după cum a spus-o și Tisza în vorbirea ce a rostit la anul nou.

Pentru țărănimea din România.

În ședința dela 30 Dec. n. a Camerei române, închizându-se discuția generală asupra proiectului de lege presintat de d. D. Protopopescu, proiect care tinde la îmbunătățirea soartei materiale a țărănimei, s'a votat luarea în considerație a proiectului cu 73 voturi contra 6.

An alb.

Se pare dar că din anul 1903 nu vom avea o singură lege! — scrie profesorul universitar Dr. Schwarz în numărul de crăciun alui »Az ujság«. Și în adevăr: anul s'a sfârșit fără ca M. Sa să fi fost nevoit a sancționa vre-o lege.

Dela 1867 încoace acesta e cel dintâi an alb. Și lumea cu toate acestea nu s'a prăpădit, trăiește, mănâncă, bea, ca și mai înainte, ba uneori se simte și mai bine ca până acum. Dr. Schwarz ia în zeflemea activitatea legislaturii maghiare. Arată cum parlamentul maghiar n'a produs nimic nou, ci activitatea sa — dela 47 încoace, — s'a mărginit la reformarea după model străin, mai ales german, a legilor existente. La 1868 se aduce articolul de lege XXVI despre uzură. La 1874 se reformează (§. 286 al legii comerciale); 1877 ne aduce altă reformă: art. VII, reformat apoi la 1883 prin art. XXV, și acum iarăși era să avem o nouă reformă, dacă nu venea obstrucția.

Dar cum se și nasc la adică legile? se întreabă Dr. Schwarz?

Di consilier ministerial, dimineața la cafea, cetește un articol de fond din »N. Freie Presse«, în care e vorba de o nouă lege aduse parla-

Sea mai frumoasă zi a anului.

De

Carmen Sylva.

(Urmas și fine).

Timp de mai mulți ani îmi fu chiar nepuțință să asist în ziua aceasta, într-un liceu sau altă școală, la o împărțire de care-care de daruri copiilor. De altminteri era milă de mine: nu-mi cereau ceva peste puterea orienească.

Se întâmplă de așezmi, că ajunsei paralizată, din pricina crudei și totdeauna tăcutei dureri; multă vreme îmi foarte greu să mă mișc îndurînd mari suferințe la cea mai mică silință ce făceau să umblu din pricina acestei groasnice suferințe, că nu mai aveam copii, sănătatea mea se nimici; totuși așteptam mereu, în privința oricărei speranțe, că Dumnezeu să-mi dăruiască altul... dar anii treceau. Crăciunurile se perîndau tot mai negre. Nici-odată nu vorbeam, regele și cu mine, de această speranță veșnic neîmplinită. O dragoste mare reciprocă nu îngăduie, într-o existență așa de muncitoare ca a noastră, să se vorbească de ceea-ce paralizază toate puterile; și, astfel ne deprindeam să fim unul lângă altul cu arzătoarea rană, pe care nu îndrăznești să o atingi de teamă să nu mori, făcându-o să sângere prea mult.

Se întâmplă după aceea că trebuia să încă odată sărbătoarea Crăciunului la mine, în locuința familiei mele, pe Rînului, chiar acolo pe unde

echipagiul zinei mele trecuse așa de voios odinioară, tras de fetițele dela școală. Era pe vremea când linceziam bolnavă, calomniată, desprețuită și părăsită. Puseli să mă ducă cu jilțul până la orgă, pentru a-mi lua locul meu vechiu de copilă și de fată tină, să cânt ca altădată, în timpul serbărei de familie... Aceste Crăciunuri ale copilăriei mele și ale primei mele tinereți, es e drept, ar fi trebuit pe ele să le istorisesc întâiu. Adesea ele nu lasară nimic de dorit ca tristete, între altele a ceea pe cari le-am descris în Viața lui Otto și la cari au luat parte tatăl și fratele meu, amândoi aproape de moarte și amândoi știind aceasta. Avem obiceiul să le începem, Crăciunurile acestea de odinioară, printr-un coral întonat pe întunec și prelungit apoi când luminările se aprindeau din toate părțile pe ramurile pomului. Deci, întorcându-mă la Segenhaus, după atâția ani, și stînd înaintea orgei, în fotoliul meu de bolnavă, voi că totul să se petreacă întocmai ca în timpul tinereții mele și începu să cânt în mijlocul întunecimei. Unde se găsesc cuvinte spre a spune neliniștea ce înduram, cu cât luminile din toate părțile începeau să scânteie? Și totuși pentru cei cari erau acolo, găseam puterea de a zîmbi.

Când mă întorsei aici, trei ani după aceea, furam invitați la serbarea de Crăciun a altora, căci în vremea absenței mele o femeie tină sosise la palat, doilea copil se născuseră. Și când văzui capetele lor blonde sub pom, mă lega în gând:

„Dumnezeule bun, nu mă părăsi! Nu pot, nu, nu pot! E mai presus de puterile mele“!

Dar Dumnezeu nu ne părăsește și el ne învață să zîmbim pentru acei, pe cari îi iubim, când inima grăește cu putere și când buzele se înfioară pentru-că vrem să alungăm lacrimile.

Inercarea a trecut acum și sunt gata să reapar, peste două-spre-zece zile în mijlocul scumpilor copilași, ca o adevărată bunică desmerdatoare, înaintea căreia se răped cu brațele deschise, pentru-că aduce totdeauna cu dînsa ceva bun, vre-un dar draguț. Dar înțeleg ei oare, dragălașii copii, ce sentiment de maternitate îngrijăstă stăpânită este în fie-care desmierdare ce li-o dau, în fie-care privire și în fie-care sărutare?...

De curînd legănam la pieptul meu, în ospiciul damelor engleze, un copil găsit, un sârman martir, mereu bolnav, și care îndurase crude suferințe; dînsu voia cu ori-ce preț să mă vază, pentru-că simțise mare consolare, cetind scrierea mea »Viața fratelui meu« și mi-a adus ca dar cea mai prețioasă icoană a ei: o icoană a sfintei Elisabete. Căpșorul ei, cu ochi frumoși și întunecoși, în mijlocul obrazului palid ca ceara, și l'a răzâmat de pieptul meu. Și aceasta mi-a plăcut și mie ca și ei. »Ce păcat, zicea dînsa, puțin după aceea, că regina nu e muma mea; dînsă ar fi fost bună pentru mine“!

I-am trimis un pom de Crăciun cu

tot felul de daruri și am rugat să mi-se repete tot ce va zice la primire.

Ca multe altele, cari au suferit ca mine, am încercat să adorm și să farmec durerile mele, descriindu-le; masa mea de scris a fost unul din cele mai sigure refugii ale mele.

Acum toate acestea sunt înapoi și s'au afundat într'un trecut depărtat. Voiu atinge în curînd șase-zece de ani. De când eram de două-zece de ani, totdeauna mi-s'a părut că, odată ce voi ajunge la această vîrstă, patimile se vor astîmpăra pentru a lăsa să mi-se coboare în inimă o seninătate mare. Și trebuie să fie adevărat: știu că trebuie să fie la această oră o liniște mare și solemnă, succedînd agitațiilor și durerilor, mai ales, dacă știu să facem abstracție de noi înși-ne, pentru a ne consacra altora în tot timpul ce ne mai rămîne de trăit.

Din acest punct de vedere al abnegațiunii, ar fi multe de învățat dela Rege, care nu s'a gândit nici-odată la el însuși, și care prin aceasta chiar, e încă mai mare erou decît l'a făcut izbînda dela Plevna.

Pentru soția sa și pentru cei din prejur, e un erou prin abnegația-i absolută și prin impersonalitate. Dînsul nu cunoaște ura, pentru-că nu atribuie nimic persoanei sale.

Dacă se scrie în contra lui, el zice liniștit: »Acesta provine din situațiunea mea. Dacă ași fi un simplu particular, n'ar găsi de nevoie ca să fiu calomniat

mentul german cu privire la telai, tandrele, vinzătorii ambulanti. Ce bine se nimerește. Ministrul și așa de mult așteaptă să poată „produce” ceva, să atragă asupra sa atenția țării. Dl consilier își procură prin urmare legea germană, împreună cu motivarea și comentariile ei și o traduce „amăsurat raporturilor din patrie”, ceea ce va să zică înloc de „Kreisamtman” scrie „szol-gabiró”, și în loc de 30 ani de prescripție 32. Domnul ministru primește traducerea cu vedută satisfacă. Până azi tot ca și consilierul său, nici prin minte nu-l trecuse, că de legea asta țara ar nu-l trecuse, dar dacă al deja proiect, avea lipsă. Dar dacă al deja proiect, ușor poți găsi un rău, care să se poată lecu prin legea nouă. Foata oficioasă primește porunca și altă zi, toate foile sunt pline de senzații, că în minister se lucrează la o „reformă” mare. Foile până azi ce-l drept, nu observaseră, că țara are nevoie de legea asta, dar dacă d-l ministru a aflat-o de lipsă, desigur există unde-va un rău, ce trebuie lecut. Proiectul de lege s'a făurit pe baza proiectului german, articolii de fond pe baza articolului din „N. Freie Presse”.

Urmează stadiul al treilea. Dl ministru face anchetă: invită mulțime de deputați guvernamentali și vre-o 2—3 din opoziție. Membrii anchetei, nici ei nu și-au dat până azi seamă că țara ar avea lipsă de legea asta, dar dacă imperiul german încă a adus o astfel de lege, dacă ministrul ungar a lucrat un proiect în articol de fond, desigur există undeva un rău de lecut. Capacitatea deputaților guvernamentali își împrumută din archiva parlamentului protocolul ședinței parlamentului german în care s'a desbătut proiectul. Își notează cum și-a motivat proiectul ministrul german și cum l-a sprijinit vorbitoarul guvernului. Tot așa face altă zi coriteul opozițional: își înseamnă ce obiecțiuni au făcut opoziționali germani, spre pildă Richter, Windhorst. Apoi se duc la anchetă.

Ministrul în vorbire temernică își espune motivele luate din motivarea legii germane. Capacitatea guvernamentală salută cu bucurie noua reformă. Atrage atenția tuturor asupra relelor, de cari, numai cu o lună mai înainte, nici el nici alții, n'a visat. Dar nici opoziția nu se lasă. Corifeul opozițional se scoală și combate aspru noul proiect în argumente puternice — împrumutate dela Richter sau Windhorst.

astfel⁴. Intr'un timp, când nu i-se respecta nici măcar un fir de păr, veni la mine într'o zi și-mi zise rîzînd:

— Trebuie să fi făcut vre-o greșală, nu știu însă care, dar sunt sigur c'am făcut una, de oare-ce, cutare ziar m'a laudat.

Dar trebuie să fie cine-va tot atât de înțelept și experimentat ca Regele pentru a pricepe până la ce punct lauda e cel mai rău lucru.

O! frumoșii, frumoșii șase-zeci de ani cari se aproprie.

Ingrășii sunt oamenii, pe cari bătrânețea nu-i bucură. Acum e adevărat, că te înalți în acest calm al sfîrșitului, după ce ai fost aproape zdrobită de viață; nu te simți la dreptul vorbind printre cei în viață, mai de grabă plutești d'asupra lor — un spirit mântuit, care observă fără a lua parte. Adevăratul meu Crăciun e acum cel care mi-se pregătește dincolo de stele.

Adesea am zis: „Singura ființă, de care nu mă tem nici-odată, e bunul Dumnezeu: căci el mă înțelege, el care m'a făcut cum sunt și care a decretat ca soarta mea să fie așa cum a fost”.

Ași fi voit, cu toate acestea, înainte de plecare, să desrîu odată o existență adevărată, cu sinceritatea cea mai grozavă. S'a scris așa de mult despre viața mea exterioară și se cunoaște așa de puțin viața mea intimă! Dar cine ar putea să-și povestească viața într'un chip care să pară tuturor exact? Nu apară aceeași orî-cărui om și vecinului său. Sunt alta pentru ochii ameristei mele, decât în ochii unei prie-

Proiectul ajunge înaintea camerei deputaților și pe urmă devine lege. M. Sa o sancționează, iar foile îl preamăresc pe dl ministru, care „cu mână pricepătoare a știut vindeca o rană grea ce bătuse țara.

Trecem pe terenul praxeii. În giurul unui paragraf nu se pot înțelege juzzi. Curia e chemată să aducă hotărîre decisivă. Senatul curial nu știe încătrău. Președintele senatului deschide atunci „Entscheidungen des Reichsgerichtes” și caută cum a fost interpretat paragraful cu pricină de către judecătoria imperială din Lipsca. Și „hotărîrea principiară” se publică în colecția hotărîrilor curiale. Așa dansează legislatura maghiară, interpretarea legilor și aplicarea lor — cadrulul altora. E asta o „second hand civilisation” (civilizație d'a doua mână), care ca un fir roșu se strecoară prin toată viața noastră legislativă.

Așa se nasc legile în Ungaria. Avem dar' motiv să ne plîngem dacă trece un an, fără ca corpurile legiuitoare să ne ferească cu o nouă lege?

Revolta militară în Bosnia.

La Bilek, în Bosnia, o companie a regimentului 69 (Unguri dela Szekesfehervár) aflând că și după anul nou vor fi înarmați sub arme, s'au revoltat formal: n'au mai vrut să se supună regulii militare, ci aruncînd arme și uniformă, au vrut să plece din casarmă. Se înțelege, au fost arestați și ce va mai urma, rămâne pe responsabilitatea morală a obstrucționiștilor kossuthiști.

Eată amănuntele:
Soldații erau orînduiți în gledă, să asculte porunca pe a doua zi. Când se înfățișă însă oficerul, un sublocotenent, soldații nu-l salutară, ci-l luaseră, în rîs și aruncînd armele, ieșiră din celelalte și se duseră în oraș.

Acolo au pătruns în casarmă, luând cu ei și alți camarazi și au întreținat oareștrîgînd: Nu mai slugim! Am mîncat destul pînea împăratului. Ni-s'a urit. Să ne lese acasă.

Oficerii au căutat să-l întîlnească și să-i ia cu vorba bună, dar ei n'au vrut să asculte, ci după cum relatează „Budapesti Hirnap” s'au dus prin birturi, au rupt de pe acolo toate portretele M. Sale, ori au scos ochii portrețelor. Tot așa au făcut și cu al arhiducelui Francisc Ferdinand și a baronului Appel, ba li-au și ars pe unele. Au făcut batjocură indeosebi de ochiul lui Appel, care are numai un ochiu, căci celalalt l'a pierdut la Solferino.

Se înțelege că s'au luat măsuri pentru potolirea revoltei. La 29 Dec. au fost arestați 17, la 30 Dec. 16, la 31 Dec. au fost arestați 33 soldați bătrîni și duși dela Bilek la Trebinie. Ei au fost legați în lanțuri, dou-

tene; alta în ochii pisicilor mele decât pentru acel care mă citeșc; alta pentru Români, decât pentru Americani. Dacă aș fi avut timp să scriu această biografie, aș fi vorbit mai ales de copilăria mea; căci apucăturile dela începutul vieții noastre pe acest pămînt explică totdeauna toată viața noastră ulterioară, și cred că omul nu se schimbă nici-odată. În tot cazul imi închipui că sunt tot aceea ca pe vremea când eram de trei ani Mi-se pare că simt încă tot, cîget întecmal ca în copilăria cea mai fragedă și că firea intimă nu mi s'a schimbat întru nimic prin experiența vieții vieții. Experiența aceasta nu are decât foarte puțină influență asupra unui suflet adînc. Sunt, în fundul cel mai intim al firei mele, tot fetița mistică, care, cînd era de vre-o șasă ani, se scula într'o noapte în leagăn și deșteptă toată casa, pronunțînd cu glas tare rugăciunea: „Cum să Te primesc, cum să Te întîmpin”? Sunt încă tot așa de pioasă, de pătrunsă de teama Domnului și luminată de dulci speranțe eterne, ca și în primii ani ai copilăriei mele, atunci cînd mama imi spunea că cea mai frumoasă noapte de Crăciun e noaptea morții și că moartea e rîsplata noastră cea mai mareată!

Aspir acum la acea singură și adevărată seară de Crăciun, pe care n'are s'o mai turbure nimic; către acea seară măreată imi concentrez toată nădejdea, și mă bucur melancolic de această așteptare cu un farmec nespus.

câte două și păziți de câte 4 soldați înarmați, un oficer ducea tristul convoiu.

Joi soldații bătrîni din Trebinie (peste o sută de înși) au ieșit și ei din tabără și s'au dus la gară, voind să plece acasă. Din întîmplare nu pleca nici un tren. Patrula militară s'au luat în urma lor și 14 dintre instigatorii au fost arestați.

E vorba deci că soldații unguri trebuind să servească mai mult ca de ordinar, cu câte-va luni, s'au dat la asemenea acte de nedisciplină.

Nu e greu de închipuit, ce s'ar alege din astfel de soldați cînd ar fi trimiși în războiu unde ar trebui să moară pentru tron și țară.

Eată educația ce li-o face soldaților unguri șefii kossuthiști.

La Seghedin au depus coroană pe statuia lui Kossuth. La Bielek rup portretul M. Sale cîntînd imnul lui Kossuth.

De minune!

DIN ROMÂNIA.

Aniversarea de 60 ani a Reginei Elisabeta a României. Am publicat deja știrea despre aniversarea de 60 ani a reginei Elisabeta și am amintit de omagiile, ce i-le-a adus Marți în 29 Decem. consiliul de miniștri Publicăm acum cuvîntarea rostită de d-l prim-ministru D. Sturdza. Eată acea cuvîntare.

„Majestate,
Prea grațioasă doamnă,

Ori-cine își aruncă privirile asupra României, își atîntește ochii asupra celor două lumini, care o pătrund astfel, încît numele Carol, Elisabeta, România apar tuturor strîns legate într'un singur mînunchiu.

Noi, cari trăim sub farmecul și influența acestei lumini, ne rugăm celui a Tot-Puternic, ca ea să lumineze tot-deauna calea și rostul nostru.

Dar an cu an se adună, an împinge pe an. În curgerea neîncetată a zilelor, mulți slăbesc și îmbătrînesc și numai cei aleși pășesc înainte cu vigoarea tinerețelor, cu puteri neînfrînte de muncă constantă și de fapte-binefăcătoare.

Ast-fel pășește Majestatea Voastră înainte în calea vieții, rămînînd tînără și voioasă în munca sentina și insistentă. De aceea pîrul alb, care încununează fruntea voastră, nu este vestitor al vîrstei, ci apare ca aureola unei tinerețe necurmăte.

Stați în mijlocul nostru, veselă și muncitoare, ca și cum n'au trecut anii peste voi, stați — răspîndind binele în jurul nostru — acolo unde v'ați născut, acolo unde ați crescut, dincolo peste munți și văi, peste ape și mări, departe de tot.

Cum să nu fim mîndri de doamna și Regina noastră? Cum să nu aclamăm noi cei dintîi pe Carmen Sylva, care e a noastră? Cum să nu vă închinăm vouă și Regelui nostru zilnic tributul admirațiunii, iubirei, respectului, devotamentului, nostru și să nu vă rostim astăzi, cu toată căldura inimii, aceste simfîminte, dorind Majestatei Voastre și Majestatei Sale Regelui, ani mulți și fericiți în mijlocul României înălțate și înfloritoare?

Să trăiți la mulți ani!”

Regele și Regina au exprimat viile lor mulțumiri d-lor miniștri și dimpreună cu A. S. R. Principele moștenitor și A. S. R. Principele Carol, au binevoit a convorbi cu fie-care din d-lor.

Wiener Tageblatt, aducînd omagii Carmen Sylvei, cu ocazia aniversării nașterii sale, scrie că toată Europa civilizată se va bucura azi, mai cu seamă Germania, unde ea este considerată ca făcînd parte din cele mai înalte cercuri literare. Popoarele austriace își amintesc că Ea este soția unuia dintre cei mai credincioși și mai buni amici ai împăratului austro-ungar.

Regele Carol e coloana granitică asupra căreia se sprijinește sigura politică balcanică austro-ungară Poporul își amintesc cu emoțiune de amicitia defunctei împărătese pentru Carmen Sylva, merge de duce flori și lacrimi pe mormîntul ei.

Ziarul „Zeit” consacra de asemenea un articol Carmen Sylvei, cu ocazia aniversării nașterii Sale. Zice că viața acestei marelui alese femei a fost într'u totul dedicată unei lucrări prețioase. Dînsa a pus în tot-d'auna m'a presus coroana de lauri, decât Coroana d' Regină. Ecoul bucuriei de azi al poporului român se răspîndește în toată Europa, și rog ziarul.

Felicitările de anul nou

Budapesta, 2 Ianuarie

Ca în toți anii, partidele politice Budapesta și-au felicitat șefii, cari sesc prilejul acesta pentru enunțarea politice. Așa partidul liberal a grăbit felicitate pe ministrul-președinte Tisza István, acărui răspuns era așteptat cu multă interesare. Se credea că ministrul-președinte va destăinui unele alte, privire la situația generală politică, planurile ce le are pentru viitor și la pul cum își închipue deslegarea necesiunilor, asupra cărora planează destăit desorientare.

Din toate acestea însă nimic n'a transpirat din cuvîntarea sa.

Vorbirea lui Tisza, se mișcă în generalități largi, din cari nu se desface o idee pozitivă. A vorbit despre decăderea parlamentarismului și primejdia ce înseamnă aceasta, pentru idea de stat maghiar. Alusia se referă la garda obstrucționistă care a declarat că moare dar nu se poate. N'a atins însă cu nici un cuvînt, de tate a anului-nou va rămînea tot în bil de muncă. La eventuale alegeri, alusie n'a făcut, deși fiecare o simțea alegerile sunt inevitabile.

Dealțul dese schimbări de primeneala aceasta grabnică, dovedind alegerile sunt în prag. Singurul pe din vorbirea ministrului-președinte, însă la unele interpretări, cari susțin, de ministrul-președinte s'ar gîndi la modificarea legii despre judecătoria Curială și la schimbarea regulamentului Dietei, în sensul pe viitor să se facă imposibilă o obșteie ca cea de azi. Fraza din care se deduce aceasta, este următoarea: „adevărata misiune a noastră este, se căutam în viața greutăților momentane în așa chip prin asta deodată să punem și bazele toarei consolidării a parlamentului maghiar. Ori-ce altă soluție, ar însemna numai succes efemer, pe care dintr'un moment în altul l'ar putea schimba simptomele anarhice, ale căror martori fusese trecutul imediat.”

Partidul kossuthist, s'a presintat el, la locuința lui Kossuth Ferencz, răspunzînd felicitărilor, a zis, că lui din anul esprînt nu se poate considera pierdută, pentru că ea a deșteptat în noi maghiare problema, care va fi problema principală a viitorului.

Contele Zichy Nándor, șeful raiilor a accentuat mai ales interesul tolicismului, zicînd că religiozitatea trebuie să formeze un punct principal programului lor.

De sfintele sîrbători

„Toată suflarea
pe Domn!” Pa. 18

Din grația providenței divine am întreg și sănătos anul al patruzecelea în viciul seminarului „Andreian”.

Ca un tribut dobîndit din grația vină, am compus și am tipărit cântările Liturghii a lui Ioan Gură de aur, două voci, pe cari cu adîncă mulțumire închin serviciului sfînt al cultului divin ruia am dedicat cea mai bună parte și a activității mele.

Din acest fericit incident, cu toată gostea inimii mele, salut pe toți Mei maii mei foști elevi, astăzi împreună crătorii în viața Domnului!

Este constatat: că pe lângă frum și farmecul armoniei sale simple și cântarea corală în două voci și din vedere didactic, oferă școlii prețioase etagi formale, pentru cultivarea auzului sical și pentru dezvoltarea vocii cântării lui. Anume: din împrejurarea, că la o nerea cântării corale în două voci, dispune de un spațiu mai larg, ambele voci le po da un teren de mișcare mai estins, tot din împrejurarea, că armonia cântării în două voci este mai simplă și prin ur mai ușor de cuprins, cântarea aceasta cel mai natural mijloc pentru dezvoltarea și nobilitarea auzului. Pot deci reasuma cântarea corală în două voci, formînd un mijlociu și deodată mijlociu de cântarea corală mai simplă, este de o importanță și nu poate lipsi din școala cant bine organizată.

Pe lângă aceste avantajii formale, avut în vedere și acel postulat legitim bisericeii: ca în toate cântările acestor turghii să se mențină stilul și ritmul priu cântării bisericești orientale, de am și aranjat aceste cântări astfel.

Telefon pentru comitat și oraș 471.

Pravălie nouă!
Următorul D-nei Véd. I. Sütő
E. URBAN

prăvălie și magazin de sticlă,
porțelan, lampe și
rame de tablouri.

67 8-

ARAD,

Piața Libertății (Szabadság tér 20).
Casa contelui Nádasdy, colțul străzii
Förroy.

Pe lângă prețuri moderate se
găsește de vânzare vase de porțelan,
pentru cafea, ceai; vase de la-
voir, obiecte de gală din majolika,
lampe de masă și pendante, tot
felul de obiecte de sticlă, obiecte de
cristal, colorate șel.

**Cadouri de crăciun și
anul-nou!**

**Petrol de cristal,
litru 20 cr. (40 fl.).**

Pravălie nouă!

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactor.

ARAD, Strada Tabajdy Károly.
Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până la cea
mai de lux. — Comandele din loc și pro-
vință se efectuează prompt și punctual. —
Lucru bun și solid! Prețuri moderate!

Serviciu punctual! 1045 59-

Diplomă de argint 1885. Budapesta.

Cel mai estin isvor de cumpărare
din Arad.

Juvaericeale,

bucăți de aur și argint (frântele)

bilete de amanet

cumpără pe bani gata cu prețurile
cele mai scumpe, sau le schimbă cu
alte obiecte. 1005 99-

Deutsch Izidor,

clășornicar și juvaeriu

Arad, strada Templom

— Telefon n-rul 438. —

Telefon (pentru oraș și comitat) Nr. 38

BRAUN N. A.

deposit de culori.

Arad, piața Boros-Béni Nr. 10.

Mare deposit de firnis, culori
ulei fabricat propriu, culori pentru
sirea podelelor, uleiuri pentru mașini,
toate de prima calitate.

— Comandele din provință se
efectuează prompt și solid.

— Pachetarea gratuit. —

SEIDEL OTTO,

fabricant de căciuli,

ARAD, Andrassy-tér Nr. 10.

(vis-à-vis cu biserică).

Execut orice fel de chipuri
litar, postav financiar pentru pompieri
pentru preoți și civili, calitate bună
preț moderat. 935 8-8

GELLER I.

giuvaeriu

ARAD.

Piața Andrassy Nr. 14.

Numărul telefonului 135.

95 1-5

Disolvare de pravălie.

Vă rugăm să citiți cu atențiune!

PENTRU

Disolvare de pravălie

toate mărfurile din magazin se vor vinde sub prețurile de fabrică.

s. a. jucărele, obiecte de lux și suveniruri, cutii de argint china pentru zahăr, unt și ouă; candelabre.

Articole de iarnă, anume: cămăși, pantaloni, mănuși și lingerie. Articolele care se vindeau până aci cu câte
1 fl., 50 cr. și 30 cr. se vor vinde d'aci înainte cu 90 cr., 45 cr., 25 cr. și 16 cr.

95 1-

IN BAZARUL

de **Crăciun și Anul nou**

de pe piata Libertatii.

In fosta pravălie a **FRAȚILOR DEUTSCH.**

Disolvare de pravălie.

Disolvare de pravălie